

(levens)kunst(je)

Iemand zei ooit dat je dingen pas echt goed leert als je ze aan een ander probeert over te brengen. Wat dat betreft is het aanbieden van de leergang AI100, op weg naar de vierde lichterij alweer, voor mij een uiterst leerzaam proces. Als het maar even kan, woon ik nog steeds elke module en elke leerkring bij. En zo is het gekomen dat Appreciative Inquiry onderdeel van mijn persoonlijk systeem is geworden. Ben ik dan van minuut tot minuut AI? Natuurlijk niet. Ik floep er geregeld een uitspraak uit die je als minder waarderend zou kunnen beschouwen. Het belangrijke verschil is dat er aan het eind van mijn dag altijd wel een momentje is dat een kritisch doch waarderend stemmetje mij influistert: "Cees, hoe had je die uitspraak ook, en meer waarderend onderzoekend kunnen doen?"

Zonder daar nu veel promotionele inspanning voor te verrichten - hoewel: AI uitdragen is overduidelijk een van mijn missies - word ik regelmatig gevraagd voor het begeleiden van een zogenoemde AI-summit. Als lezer van AI Magazine weet je dan wat ik bedoel: dat inclusieve, alle stemmen beluisterende, constructieve, collectief ontwikkelproces langs Ontdekken, Dromen, Ontwerpen en Verwezenlijken, dat nieuwe strategische agenda's kan produceren. Ik merk dat het voorbereiden en begeleiden van een dergelijk proces complex is, en een beroep doet op uiteenlopende vaardigheden van mijzelf en van alle betrokkenen.

Wat is nu meer complex? De ontwikkeling van je persoonlijke AI-vermogens? Of de ontwikkeling van je vaardigheden als AI-procesbegeleider? Deze of-of vraag is meteen kandidaat voor waarderend onderzoek trouwens... Waar wil ik heen? Naar de enkeling die in staat is de ontegenzeggelijke complexiteit van AI terug te brengen tot haar schoonste eenvoud. Die iemand heet Wil Uylenbroek, decaan bij de Business School Nederland.

Sinds enige maanden ben ik zo nu en dan BSN-gastdocent ten overstaan van telkens veertig MBA-studenten, midden in hun carrière, zwoegend voor die master, je kent dat wel. Dankzij Wil krijgen deze studenten een open 'college' Appreciative Inquiry aangereikt. In de vorm van een ervaring natuurlijk: we doen die middag een minisummit rond het affirmatieve topic 'de waardering van de manager'. De ochtend ervoor hebben ze een college 'Risicomanagement' ontvangen. Prachtig om de twee paradigma's van Ron Fry (slecht naar niet-slecht; goed naar beter) in de praktijk te kunnen presenteren. Tussen de summit-onderdelen krijgen de studenten een miniem stukje achtergrondinformatie: dat AI bekend staat als krachtige organisatieveranderingsmethode (summit); dat AI steunt op hoogwaardige kwaliteit van communiceren (niet tussen de oren, maar tussen de neuzen, aldus prof. René Bouwen); en dat je op zoek mag naar je waarderende onderzoekende grondhouding, inclusief de vraag of die ontwikkelbaar is.

Wil Uylenbroek verstaat de kunst om mijn middagbijdrage aan BSN in een treffende 27 seconden in te leiden: "Dames en heren, vanmiddag ga je Appreciative Inquiry meemaken. Welbeschouwd een kunstje, een kunst en een levenskunst." Vind je dit geen prachtige samenvatting?